

INHOUD

<i>Inleiding</i>	9
<i>Hoofdstuk 1</i> Mijn naam is Greta	17
<i>Hoofdstuk 2</i> Ja, we zijn bereid	23
<i>Hoofdstuk 3</i> Wetenschap	29
<i>Hoofdstuk 4</i> Klimaatverandering	35
<i>Hoofdstuk 5</i> De sterken en de zwakken	41
<i>Hoofdstuk 6</i> Duurzame ontwikkeling	47
<i>Hoofdstuk 7</i> Fossiele brandstoffen	53
<i>Hoofdstuk 8</i> Schone duurzame energie	59
<i>Hoofdstuk 9</i> Drinkwater	65
<i>Hoofdstuk 10</i> Afval en recyclen	71

<i>Hoofdstuk 11</i> Plastic	77
<i>Hoofdstuk 12</i> Biodiversiteit	83
<i>Hoofdstuk 13</i> Verduurzaming van landbouw, veeteelt en visserij	89
<i>Hoofdstuk 14</i> Het dieet dat de planeet zal genezen	95
<i>Hoofdstuk 15</i> Wonen in de stad	101
<i>Hoofdstuk 16</i> De sleutels tot de toekomst	107
<i>Hoofdstuk 17</i> #MyClimateAction	113
<i>Hoofdstuk 18</i> Belangrijke woorden en sites	121
<i>Bibliografie</i>	126
<i>Verantwoording</i>	127

Voor de jongeren

INLEIDING

Het is vrijdagochtend 15 maart 2019 in Hongkong. In de chatgroep van mijn dochters klas zoemt het al sinds zonsopkomst: er zijn al tientallen afbeeldingen en cartoons in elke denkbare kleur inclusief slogans verstuurd door sites als FridaysForFuture. Vandaag wordt de grote wereldwijde schoolstaking gehouden die is georganiseerd door Greta Thunberg, de zestienjarige milieuactivist en kandidaat – juist vanwege haar activisme – voor de volgende Nobelprijs voor de Vrede. In Hongkong reageren scholieren met groot enthousiasme op de oproep, maar niet alleen zij: ouders en grootouders nemen samen met de jongste kinderen de metro naar het hoofdstation, de verzamelplaats voor de demonstratie.

‘Mama, wat betekent “klimaatverandering”?’ vraagt de achtjarige Agata me. Ieder kind stelt vragen – dat is ook de bedoeling, ze moeten leren begrijpen hoe de wereld waarvan ze deel uitmaken in elkaar steekt. En nu heeft dit Zweedse meisje, met haar lange vlechten en haar ernstige blik, ervoor gezorgd dat volwassenen en haar leeftijdsgenoten zich bezighouden met zaken die cruciaal zijn voor de toekomst van onze planeet en dat jongere kinderen allerlei belangrijke vragen stellen. Opwarming van de aarde, het broeikas-effect, fossiele brandstoffen... wat houdt het allemaal in? Wat is biodiversiteit, wat is duurzame ontwikkeling? Wie bestudeert de veranderingen die hier op aarde plaatsvinden? Welke bronnen kunnen we vertrouwen? Wat kan ik zelf doen?

**'HET KLIMAAT WARMT
OP EN VEEL VAN DE
SINDS DE JAREN VIJFTIG
WAARGENOMEN
VERANDERINGEN IN HET
KLIMAATSYSTEEM ZIJN DE
AFGELOPEN HONDERDEN
TOT DUIZENDEN JAREN NIET
EERDER VOORGEKOMEN.'**

**'HET IS UITERST
WAARSCHIJNLIJK DAT DE
MENS DE BELANGRIJKSTE
OORZAAK IS VAN DE
SINDS HET MIDDEN
VAN DE TWINTIGSTE
EEUW WAARGENOMEN
OPWARMING.'**

VAN ANGST NAAR ACTIE – OM DE TOEKOMST TE REDDEN

Stockholm, Zweden. Het is 20 augustus 2018 en het ontbijt is net achter de rug. Greta strikt haar veters en maakt zich klaar om de deur uit te gaan, precies zoals miljoenen andere scholieren die dag. Greta's dagelijkse routine staat echter op het punt te veranderen – ze gaat niet naar school en haar wereld (en die van ons) zal nooit meer hetzelfde zijn.

Greta Thunberg is op 3 januari 2003 geboren. Haar moeder Malena is operazangeres, een publiek figuur en schrijfster, terwijl haar vader Svante acteur is. De familie Thunberg heeft nog een beroemde Svante gekend: Svante Arrhenius, die in 1903 de Nobelprijs voor de Scheikunde won. Hij was de eerste scheikundige die het verband bestudeerde tussen de toenemende uitstoot van koolstofdioxide en de stijgende temperatuur van de aarde. Zijn fysicochemische berekeningen zouden het fundament worden waarop in de jaren zestig studies van de opwarming van de aarde werden gebaseerd. Entertainment, cultuur, wetenschap – Greta's achtergrond biedt haar alles wat ze nodig heeft om een zorgeloze toekomst tegemoet te gaan. Maar dan is er iets in dit verhaal wat een spaak in het wiel steekt.

Greta was een nieuwgierig kind. Toen ze acht was, begon ze zich af te vragen waarom haar vader en moeder altijd zo doordramden over de lichten uitdoen, de kraan dichtdraaien als je je tanden staat te poetsen, geen eten weggoeien. Ze besloot zich erin te verdiepen: ze ging boeken lezen en zocht naar informatie. Ze ontdekte het fenomeen klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor de gezondheid van de planeet. Ze maakte zich zorgen – waarschijnlijk had ze maar wat graag aan andere dingen gedacht, zoals andere kin-

HOOFDSTUK 2

JA, WE ZIJN BEREID